

Vischnaunca da Trun

Lescha da scola

2002 / 2004

CUNTEGN

I. Disposiziuns generalas

pagina

Art. 1	Intent	3
Art. 2	Egualitad dallas schlatteinas	3
Art. 3	Tips da scola	3
Art. 4	Lungatg d'instrucziun	3
Art. 5	Obligaziun d'ir a scola	3
Art. 6	Temps da scola	3
Art. 7	Temps d'instrucziun	4
Art. 8	Absenzas: a) motivs da perstgisa	4
Art. 9	b) congedi	4
Art. 10	c) dis da congedi libers, dis da „joker”	4
Art. 11	Attestat, promoziun	4
Art. 12	Biblioteca	5
Art. 13	Transport da scolaras e scolars	5
Art. 14	Segiradas	5

II. Las persunas d'instrucziun

Art. 15	Relaziun d'engaschament	5
Art. 16	Parter plazzas	5
Art. 17	Sedutas dil corp d'instrucziun	5

III. Il cussegl da scola

Art. 18	Organisaziun	5
Art. 19	Habilitad da decider	6
Art. 20	Obligaziuns e cumpetenzas	6
Art. 21	President dil cussegl da scola	7

IV. Dretg da recuors

Art. 22	Reclamaziuns encunter persunas d'instrucziun	7
Art. 23	Recuors: a) decisiun da nunpromoziun resp. da promoziun	7
Art. 24	b) decisiun dil president dil cussegl da scola	8
Art. 25	c) decisiun dil cussegl da scola	8
Art. 26	d) decisiun en la procedura penala d'affons	8

V. Disposiziuns finalas

Art. 27	Approbaziun dil departament	8
Art. 28	Vigur ed approbaziun	8

Sebasond sin igl art. 50 dalla lescha da scola cantunala dils 26 da november 2000 han las votantas ed ils votants dalla vischnaunca da Trun acceptau en la votaziun all'urna dils 22 da settember 2002 la suandonta lescha.

I. Disposiziuns generalas

Art. 1

Intent

La scola populara sustegn ils geniturs ell'educaziun da lur affons. Ella sestenta da formar ils affons aschia ch'els daventien persunas saunas el senn spirtal/psichic e corporal. Leutier respecta la scola populara las atgnadads linguisticas e culturalas dalla communidad sco ellas ein carschidas ella historia. Ensemen culs geniturs promova ella la habilitad da giudicar, las forzas creativas e la savida dils affons. Plinavon sedat la scola breigia da svegliar la capientscha pils concarstgauns e per igl ambient e da formar ils affons tenor principis cristians per ch'els daventien commembers autonomi e responsabels dalla cuminonza.

Art. 2

Egualitad dallas schlatteinas

Funcziuns ufficalas ed indicaziuns professiunalas en quest regulativ serefereschon sind omisduas schlatteinas.

Art. 3

Tips da scola

¹ La vischnaunca meina ils suandonts tips da scola:

1. scola primara;
2. classa pintga;
3. scola reala;
4. scola secundara.

² Per ils fatgs da scoletta vala la legislaziun cantunala da scoletta.

Art. 4

Lungatg d'instrucziun

Il lungatg d'instrucziun ella scola primara e classa pintga dalla vischnaunca da Trun ei il romontsch sursilvan; ella scola reala e secundara il tudestg ed il romontsch sursilvan.

Art. 5

Obligaziun d'ir a scola

¹ L'obligaziun d'ir a scola en scola populara sedrezza tenor las disposiziuns dalla legislaziun cantunala da scola.

² Il cussegl da scola sa sin damonda lubir da frequentar in dieschavel onn da scola.

Art. 6

Temps da scola

¹ Igl onn da scola entscheiva suenter las vacanzas da stad, denter miez uost e miez settember e cuoza 38 jamnas effectivas da scola.

² Tenor cunvegnientscha ed en coordinaziun cun la suprastanza communal e culs cussegls da scola dalla regiun fixescha il cussegl da scola ils termins per igl onn da scola e las vacanzas. Sur Nadal e la primavera eis ei da fixar mintgamai silmeins ina jamna vacanzas. Las vacanzas astgan buca cuzzar dapli che diesch jamnas ina vid l'autra.

³ L'instrucziun ellas scolass dalla vischnaunca da Trun, succeda en jamnas da tschun dis, numnadamein naven dil gliendisdis entochen il venderdis.

Temps d'instrucziun	<u>Art. 7</u> ¹ Il cussegl da scola fixescha il temps d'instrucziun per di tenor la legislaziun cantunala da scola. ² Il temps d'instrucziun per jamna, inclusiv ils roms d'elecziun, sedrezza tenor la legislaziun cantunala da scola.
--------------------------------	---

Absenzas a) motivs da perstgisa	<u>Art. 8</u> ¹ Sco motivs da perstgisa per absenzas valan specialmein: 1. malsogna ni accident dalla scolara ni dil scolar, da confamigliars ni d'autras persunas impurtontas pigl affon; 2. prighel da lavinas, bovas ni vias interruttas; 3. mort e sepultura d'in confamigliar, da tierparents ni d'ina autra persuna impurtonta pigl affon; ² Sch'igl ei avon maun in motiv da perstgisa, ei quei d'annunziar immediat alla persuna d'instrucziun cumpetenta. ³ En cass d'absenzas pervia da malsogna ni d'accident che surpassan tschun dis, sa la persuna d'instrucziun pretender in attestat dil miedi per mauns dil cussegl da scola. ⁴ Sch'ins sto munchentar l'instrucziun pervia d'in auter motiv ni per in motiv previsibel, lu eis ei d'orientar ordavon la persuna d'instrucziun davart quei fatg. ⁵ Sch'ei vegn dubitau dall'existenza d'in motiv da perstgisa, lu decida il cussegl da scola definitivamein en caussa.
--	---

b) congedi	<u>Art. 9</u> ¹ Ei sa vegnir concediu congedi tochen totalmein 15 dis da scola per onn. Damondas da congedi entochen 1 di ein da drizzar a bucca al scolast da classa. Per congedi da 2 dis e dapli basegna ei 3 jamnas avon il datum giavischau ina damonda en scret al scolast da classa per mauns dil cussegl da scola. ² Damondas da congedi dad in di san vegnir concedidas dil scolast da classa, da dus tochen treis dis dil president dil cussegl da scola e da pli che 3 dis dil cussegl da scola. ³ Decisiuns davart damondas da congedi ein definitivass. ⁴ Per conceder lubientschas da congedi da pli che 15 dis da scola ei igl uffeci per las scolas popularas e las scolettas cumpetents.
-------------------	---

c) dis da congedi libers, dis da „joker“	<u>Art. 10</u> Il cussegl da scola sa conceder annualmein entochen treis dis da scola sco dis da congedi (dis da joker). Il diember dils dis da „joker“ sco era las modalitads da retrer tals fixescha il cussegl da scola mintgamai sin l'entschatta digl onn da scola.
---	---

Attestat, promoziun	<u>Art. 11</u> L'emissiun dils attestats e la promoziun sedrezzan tenor la legislaziun cantunala da scola.
----------------------------	---

Biblioteca **Art. 12**
La scola da Trun fa diever dalla biblioteca da Trun tenor las statutas corrispundentas. La scola ei era representada ella cumissiun dalla biblioteca.

**Transport da
scolaras e scolars** **Art. 13**
¹ Sche las relaziuns da viadi da scola pretendan, procura la vischnaunca per in bus da scola. Per ils affons pertuccai ei il bus da scola obligatoris. Excepciuns san vegnir concedidas dil cussegl da scola sin damonda a scret dalla persuna cun pussonza geniturala.
² L'organisaziun dil transport ei caussa dil cussegl da scola. Ils cuosts surpren la vischnaunca.

Segiradas **Art. 14**
Las segiradas pils scolars sedrezzan tenor la legislaziun cantunala da scola.

II. Las persunas d'instrucziun

**Relaziun
d'engascha-ment** **Art. 15**
¹ Las persunas d'instrucziun ein emploiadas communalas.
² La relaziun d'engaschament dallas persunas d'instrucziun vegn fixada tras in contract da dretg public observond la legislaziun cantunala respectiva.

Parter piazzas **Art. 16**
Il cussegl da scola sa lubir che duas persunas d'instrucziun partien ina piazza.

**Sedutas dil corp
d'instrucziun** **Art. 17**
¹ Il corp d'instrucziun serimna aschi savens sco las fatschentas camondan quei a sedutas communablas. Quellas vegnan convocadas e tgamunadas dil representant dil colloqui el cussegl da scola.
² Sur dallas tractandas e decisiuns pridas el corp d'instrucziun vegn menau in protocol.

III. Il cussegl da scola

Organisaziun **Art. 18**
¹ Il cussegl da scola consista da 7 commembers. El vegn presidiaus dil president dil cussegl da scola. Il cussegl da scola seconstituescha sez.

² Il cussegl da scola vegn convocaus dil president dil cussegl da scola aschi savens che las fatschentas camondan quei ni sch'in commember dil cussegl da scola pretenda quei.

³ Allas sesidas dil cussegl da scola sto il representant dil corp d'instrucziun ni siu substitut esser presents. Tier decisiuns ha il representant dils scolasts mo vusch consultativa.

⁴ Sur dallas tractandas e decisiuns vegn menau in protocol.

Art. 19

**Habilitad da
decider**

Il cussegl da scola ei cumpetents da decider, sche silmeins 5 commembers ein presents.

Art. 20

**Obligaziuns e
cumpetenzas**

¹ Il cussegl da scola meina e survigilescha la scola e procura per l'execuziun dalla legislaziun cantunala e communal da scola. El ademplescha las incumbensas da scola ch'ei buca surdadas tras leschas cantunalas ni communalas ad in'otra autoritad ni istanza.

² El ha specialmein da:

1. reparter las scholaras ed ils scholars en classas e d'attribuir las classas a persunas d'instrucziun;
2. decider sur dall'attribuziun d'affons cun impediments d'emprender en ina classa pintga e sur dalla dimensiun dall'instrucziun;
3. proponer agl uffeci per secturs specials da scola da metter affons cun talents specials ni fetg talentai en ina classa pintga resp. d'ordinar mesiras da promoziun specialas per els;
4. organisar la promoziun linguistica el lungatg d'instrucziun per affons da lungatg jester;
5. organisar tenor cass l'integraziun d'affons cun impediments el sistem grischun da scola;
6. organisar las mesiras pedagogic-terapeuticas disponidas digl uffeci per secturs specials da scola;
7. decider davart l'admissiun d'ina scolara resp. d'in scolar en in dieschavel onn da scola;
8. sustener ils fatgs da biblioteca;
9. far propostas per la cumpra da mieds d'instrucziun per mauns dall'istanza communal cumpetenta. Expensas ch'ei buca budgetadas tochen ina summa da frs. 1'500.-- per onn da scola sa il cussegl da scola concluder en atgna cumpetenza;
10. approbar occurrenzas da scola e da sport sco era jamnas da project;
11. dar congedi a persunas d'instrucziun per conferenzas, cuors, hospitaziuns d'instrucziun, collaboraziun en cumissiuns da scola ed en gruppas da lavur sco era per activitads ordeifer il survetsch da scola. Lubientschas da congedi tochen 1 di dat il president dil cussegl da scola, per congedis pli liungs ei il cussegl da scola cumpetents;

12. surdar cumpetenzas e duers ch'ei tenor legislaziun da scola cantunala caussa dil cussegl da scola ad organs specials da scola e relaschar ordinaziuns corrispundentas;
13. procurar per in uorden disciplinar;
14. reglar ils cass penals tenor la procedura penala (procedura penala d'affons) sco era castigar ils pertuccai tier absenzas nunperstgisadas.

³ Ensemen cun la suprastanza communal:

1. eleger il miedi da scola ed il dentist da scola sco era organisar il survetsch medical da scola e la tgira dils dents per scholaras e scholars;
2. organisar il transport dallas scholaras e dils scholars;
3. engaschar persunas d'instrucziun e persunas auxiliaras;
4. reglar ils grevs cass penals tenor la procedura penala.

Art. 21

**President
dil cussegl da
scola**

¹ Il president dil cussegl da scola ha specialmein ils suandonts duers e las suandontas cumpetenzas:

1. representar il cussegl da scola anoviars;
2. survigilar:
 - a) igl entir menaschi da scola, specialmein l'observaziun digl urari e dils temps d'instrucziun;
 - b) la repartiziun dallas classas all'entschatta dalla scola tenor ils conclus dil cussegl da scola;
3. far l'inquisiziun en cass disciplinars ni delegar tala ad auters commembers dil cussegl da scola;
4. preparar las fatschentas dil cussegl da scola e procurar per la realisaziun dils conclus pri.

² En cass urgents pren il president dil cussegl da scola las mesiras necessarias che pertuccan il camp da cumpetenzas dil cussegl da scola. Tenor pusseivladad decida il cussegl da scola definitivamein en caussa en sia proxima sesida.

IV. Dretg da recuors

Art. 22

**Reclamaziuns
encunter
persunas
d'instrucziun**

Reclamaziuns encunter persunas d'instrucziun ein per regla d'inoltrar en scret al cussegl da scola.

Art. 23

Recuors

**a) decisziuns da
nun-
promoziun
resp. da
promoziun**

Recuors encunter disposiziuns davart la promoziun ni la nunpromoziun sto il representant legal dil scolar pertuccau far agl inspektorat da scola cumpetent enteifer 14 dis e quel sto giudicar ils recuors suenter haver consultau il cussegl da scola. Encunter la decisziun digl inspektorat sa il representant legal dil scolar pertuccau appellar al departament d'educaziun, cultura e protecziun digl ambient enteifer 14 dis.

- b) decisiuns dil president dil cussegl da scola**
- Art. 24**
Encunter disposiziuns dil president dil cussegl da scola sa il representant legal dil scolar pertuccau far recuors en scret al cussegl da scola enteifer 14 dis naven dalla communicaziun.
- c) decisiuns dil cussegl da scola**
- Art. 25**
Encunter decisiuns e disposiziuns dil cussegl da scola en caussas da scola sa il representant legal dil scolar pertuccau far recuors tiel departament d'educaziun, cultura e protecziun digl ambient enteifer 14 dis naven dalla communicaziun en scret, premiss che la lescha cantunala da scola dispona buc autramein.
- d) decisiun en la procedura penala d'affons**
- Art. 26**
Encunter decisiuns dil cussegl da scola ella procedura penala d'affons sa il representant legal ni il procuratur da giuvenils far recuors alla giunta dalla dertgira districtuala cumpetenta sco dertgira per giuvenils enteifer 20 dis naven dalla communicaziun en scret.

V. Disposiziuns finalas

- Approbaziun dil departament**
- Art. 27**
Questa lescha da scola sto vegnir approvada dil departament d'educaziun, cultura e protecziun digl ambient.

- Vigur ed approvaziun**
- Art. 28**
¹ Questa lescha ei vegnida approvada ella votaziun all'urna dils **22 da settember 2002**.
² Questa lescha remplazza il regulativ da scola dils 1 da matg 1998 e passa en vigur ils **1 d'october 2002**.
³ Revisiun digl art.10, ils 16-03-2004, entrada en vigur entschatta digl onn da scola 2004/2005.

En num dalla suprastanza communal

Il president
Daniel Tuor

Igl actuar
Plazi Decurtins